

Liv Danyèl — Nimewo swasant-twa

Pi lwen pase Tablo Miller yo: Islam, Jijman Ankèt la, ak Dènye Eprèv la

Jeff Pippenger

2024-01-27

Nou te resevwa enfòmasyon sa a: “Bondye te dirije lespri William Miller sou pwofesi yo e Li te ba li gwo limyè sou liv Revelasyon an.” Istwa kote li te leve a te anpeche Miller konprann “gwo limyè” ki chita nan chapit douz, trèz, sèz, disèt ak dizwit nan Revelasyon, paske chapit sa yo te idantifye travay wayòm pwofetik yo, ke li pa t kapab wè soti nan pèspektiv istorik li.

Limyè yo te bay Miller sou liv Revelasyon an se te Legliz yo, So yo ak Twonpèt yo; epi se twa dènye Twonpèt yo, ki idantifye kòm “twa Malè,” ki reprezante sou de tab Abakik yo. “Gran limyè” yo te bay Miller nan liv Revelasyon an konsène wòl Islam nan pwofesi Bib la. Men menm “gran limyè” sa a te limite pa kontèks istorik pa li.

“Sept Églises d’Asie se yon istwa Legliz Kris la nan sèt fòm li yo, nan tout detou ak tout chanjman li yo, nan tout pwosperite ak advèsite li yo, depi nan jou apot yo jouk nan fen mond lan. Sèt so yo se yon istwa tranzaksyon pouvwa yo ak wa latè yo konsènan Legliz la, ak pwoteksyon Bondye bay pèp li a pandan menm tan sa a. Sèt twonpèt yo se yon istwa sèt jijman espesyal ak lou yo voye sou tè a, oswa wayòm women an. Epi sèt koup yo se sèt dènye flewo yo voye sou Wòm papal la. Melanje ak sa yo gen anpil lòt evènman, tise ladan yo tankou rivyè afliyan, k ap ranpli gran rivyè pwofesi a, jiskaske tout la fini pa mennen nou nan oseyan letènite.”

“Sa a, pou mwen, se plan pwofesi Jan an nan liv Revelasyon an. Epi moun ki vle konprann liv sa a, dwe gen yon konesans pwofon sou lòt pati nan pawòl Bondye a. Figi ak metafo yo itilize nan pwofesi sa a, yo pa tout eksplike ladan l menm, men yo dwe jwenn yo nan lòt pwofèt yo, epi eksplike yo nan lòt pasaj nan Ekriti yo. Se poutèt sa li evidan ke Bondye te gen entansyon pou etidye tout la an antye, menm pou rive jwenn yon konesans klè sou nenpòt pati.” William Miller, *Miller’s Lectures*, volume 2, lecture 12, 178.

Remake ke Miller te konprann sèt dènye kalamite yo kòm sèt jijman kont Wòm papal la. Li pa t kapab konprann ke Wòm papal la te resevwa yon blesi mòtèl ki t ap geri. Li te rekonèt sèt twonpèt yo kòm “yon istwa sèt jijman espesyal e sevè voye sou tè a, oswa wayòm women an,” men li pa t kapab rekonèt diferans ki genyen ant wayòm Wòm payen an ak Wòm papal la. Se poutèt sa, kapasite li pou wè diferans ki genyen ant kat premye twonpèt yo ak twa dènye twonpèt yo te limite.

Miller pa t kapab rekonèt ke jijman ki te vini sou Wòm yo te repons Bondye kont fòsman pou obsève Dimanch, paske Millerit yo te toujou ap adore nan Dimanch nan istwa pa yo. Miller te gen rezon lè li te rekonèt ke twonpèt yo te jijman sou Wòm, men rezon presi ki fè jijman yo te vini an, ansanm ak diferans ki genyen ant kat premye Twonpèt yo ak twa dènye yo, te limite, oswa menm pa t egziste. Avèk vizyon limite sa a, “bijou” twa malè Islam yo te toujou enkli sou tablo yo ke men Bondye te dirije, e yo pa ta dwe chanje.

Disènan eklere pèmèt yon etidyan “saj” nan pwofesi rekonèt ke Bondye pa t sèlman enspire mesye sen yo ki te ekri Labib la, men Li te dirije tou travay mesye ki te tradui Bib Wa Jak la, epi Li deklare klèman ke Li te sèvi ak menm kalite siveyans diven sa a nan pwodiksyon de tablo sakre yo.

“Bijou” Miller la sou senkyèm, sizyèm ak setyèm Twonpèt yo (Islam), klere dis fwa pi plis nan dènye jou yo, paske li idantifye sijè dènye Kri Minwi a. Sijè Kri Minwi a nan istwa Millerit la se te dat konklizyon peryòd pwofetik yo, e nan sans sa a mesaj “Kri Minwi” dènye jou yo a (ki se mesaj Islam lan nan twazyèm Malè a) te tipifye pa dat 22 oktòb 1844 la. Dat sa a nan istwa Millerit la tipifye lwa dimanch k ap vini talè a, epi ni 22 oktòb 1844 ni lwa dimanch la te tipifye pa lakwa a, ki te konklizyon Antre Trionfal Kris la.

“Bijou” Miller te konsènan senkyèm, sizyèm ak setyèm Twonpèt yo (Islam), klere dis fwa pi fò nan dènye jou yo, paske li idantifye Islam an ann amoni ak tèm mouvman refòmatawa dènye jou a, ki se Islam twazyèm Malè a. Se poutèt sa, antanke tèm mouvman refòmatawa final san karannkat mil yo, li te prefigire pa tèm chak nan mouvman refòmatawa ki te vini anvan yo, kit se tèm “rezirèksyon an” nan mouvman refòmatawa Kris la, tèm “tan pwofetik la” nan istwa Millerit yo, tèm “lach Bondye a” nan mouvman refòmatawa David la, oswa tèm “alyans lan” nan mouvman refòmatawa Moyiz la.

Kit se evènman kwa a, dat 22 Oktòb 1844 la, oswa divès tèm mouvman refòm yo, chak dat ak chak tèm te reprezante yon keston eprè lavi-oswa-lanmò pou jenerasyon epòk sa a. “Bijou” Miller la konsènan twa Malè Islam yo se yon keston tè lavi-oswa-lanmò, jan sa reprezante nan parabòl dis vyèj yo an tèm de “lwil” la. “Bijou” Miller yo nan kòmansman rèv li a te klere tankou solèy la, men nan fen rèv li a yo te klere “dis fwa pi plis”. “Bijou” Miller yo te tankou kewozèn (lwil pou lanp) nan istwa Millerit yo, men jodi a bijou sa yo se gaz pou fize!

Millerit yo te konprann, epi yo te aplike kòrèkteman, pwofesi tan Islam nan dezyèm Malè a, ki te akonpli 11 out 1840; men konpreyansyon yo sou twazyèm Malè a, ki se Setyèm Twonpèt la, pa t ka wè twazyèm Malè a k ap vini kòm yon jijman sou sizyèm wayòm pwofesi bibliik la, paske yo pa t wè yon senkyèm wayòm, pou pa menm pale de sizyèm wayòm pwofesi bibliik la. Men, “gwo limyè” sou Revelasyon an ki te bay Miller la dwe klere dis fwa pi fò nan “Rèl Minui” dènye jou yo.

Verite ki reprezante sou de tab Habakik yo se, nan sans esansyèl yo, verite ki te akonpli nan listwa pase a. Dyagram yo baze sou pwofesi tan Miller te dirije pou rasanble yo, e tout pwofesi tan sa yo te rive nan bout yo an 1844. Pwofesi tan sa yo pral klere pi fò nan dènye jou yo, paske y ap parèt osi egzak jodi a menm jan yo te ye nan listwa Millerit la, men yo pa genyen okenn prediksyon dirèk sou tan pou dènye jou yo. Sepandan, yo bay tip pwofetik ki repete istwa yo te reprezante nan tan pase a; men, avèk kèk nan bijou Miller yo, prediksyon sou lavni yo reprezante dirèkteman.

Travay Kris la nan sanktyè selès la, ki te kòmanse an 1844, kontinye jiskaske travay sa a fin akonpli. Pwofesi de mil twasan jou yo, ansanm ak travay pirifikasyon li te idantifye a, toujou “nan pwosesis akonplisman,” jan Sè White deklare konsènan rivyè Oulay ak Idekèl yo; konsa, pwofesi sa a gen yon akonplisman nan fen mond lan.

“Limyè Danyèl te resevwa nan men Bondye a te bay espesyalman pou dènye jou sa yo. Vizyon li te wè bò rivyè Ulayi ak Iidèkèl yo, gwo rivyè China yo, ap antre kounye a nan pwosesis akonplisman, e tout evènman yo te predi yo pral rive byento.” Testimonies to Ministers, 112.

Gen kèk pati nan vizyon yo nan Danyèl chapit sèt ak uit, ki sou de tablo yo, ki poko rive, paske yo toude idantifye travay Kris la nan Tanp lan. Men, istwa wayòm pwofesi bibliik yo nan de chapit sa yo fini ak Lèzetazini papal la resevwa blesi mòtèl li. “Wòch” ki “detache soti nan mòn lan san men”, ansanm ak wityèm wayòm Danyèl de a, toujou poko rive. Men, pifò nan sa ki reprezante sou tablo yo an rapò ak Danyèl chapit de, sèt ak uit yo deja akonpli.

Travay Kris la nan sanktyè a, ansanm ak twazyèm Malè Islam lan, se an reyalite de sijè ki reprezante istwa pwofetik la apre tan Millerit yo. Ansanm ak de tèm sa yo, gen istwa dènye jou yo ki prefigire lè yo mete de tablo yo ansanm sou yon sèl liy. Lè sa fèt, premye desepsyon 1843 la, jan sa reprezante sou premye tablo a, jwenn koreksyon li sou dezyèm tablo a. Ansanm, yo pwodui epi yo idantifye “istwa kache” Sèt Loraj yo, ki kounye a ap devwale an koneksyon avèk devwalman Revelasyon Jezikri a.

“istwa kache” sa a bati sou “verite” a, ki se twa lèt ebre yo ki, lè yo mete yo ansanm, fòme mo “verite” a. Mo a fòme ak premye, trèzyèm, ak dènye lèt alfabè ebre a, epi yo reprezante Jezi non sèlman kòm Verite a, men tou kòm Alfa ak Omega. “Istwa kache” a kòmanse epi li fini ak yon desepsyon, epi li gen rebelyon nan mitan li, paske “trèz” se yon nonb ki reprezante rebelyon.

Ane 1843, jan sa ilistre sou premye tablo a, idantifye premye desepsyon an ak rive tan reta a. Tan reta a mennen nan rive mesaj Kri Minwi a, kote rebelyon vyèj sòt yo vin manifeste. Lè sa a, yo pwoklame mesaj Kri Minwi a jouk dènye desepsyon an. “Istwa kache” sa a nan Kri Minwi a repete ankò (jiska lèt la menm) nan dènye jou yo.

“Yo souvan fè referans avè m sou parabòl dis vyèj yo, senk ladan yo te saj, epi senk te sòt. Parabòl sa a te ak pral akonpli jis nan pi piti detay, paske li gen yon aplikasyon espesyal pou tan sa a, e, menm jan ak mesaj twazyèm zanj lan, li te akonpli e li pral kontinye rete verite prezan jouk nan fen tan an.” Review and Herald, 19 out 1890.

Lè yo konprann deklarasyon anvan an jan sa dwe fèt, li montre ke sèl gwoup moun nan dènye jou yo ki gen posiblite pou yo swa vyèj sòt swa vyèj saj, se moun ki andedan yon gwoup ki te sibi yon desepsyon. Se desepsyon an ki pwodui tan reta a, epi parabòl la ki “te akonpli e ki pral akonpli jiska nan dènye lèt la” chita sou efè ki pwodui anndan vyèj yo pandan yon tan reta ki kòmanse ak yon desepsyon. Desepsyon sa a, ki te touye “de temwen yo” nan lari vil la, epi ki te fè yo tounen zo mouri, zo sèch, nan vale lanmò a, te rive 18 jiyè 2020. Advantis yo, an jeneral, pa t patisipe nan desepsyon sa a. Okontrè, si gen anyen, yo te selebre echèk prediksyon an pandan “de temwen yo” te kouche touye nan lari a. Jiska nan dènye lèt la vle di “jiska nan dènye lèt la”.

Nan listwa Millerit la, ansyen pèp alyans lan (Pwotestantis la) te selebre prediksyon 1843 ki te echwe a (premye desepsyon an), e nan pwen sa a Pwotestan yo te depase limit tan eprèw pwobasyon yo. Tan eprèw sa a te kòmanse 11 dawout 1840, lè zanj pwisan Revelasyon dis la te desann nan akonplisman pwofesi tan dezyèm Malè a (Islam). Pwotestan yo te rejte tan pwofetik la

nan premye desepsyon an, paske prediksyon erone a te ba yo yon eskiz pou yo pa t chèche verite ankò. Tèm tout waymak yo nan listwa Millerit la se te “pwofesi tan”.

Nan dat 11 septanm 2001 an, zanj Revelasyon dizuit la te desann nan akonplisman pwofesi twazyèm Malè a (Islam). Tèm tout waymark yo nan dènye jou yo se Islam. Premye desepsyon an make fen yon pirifikasyon pèp ansyen alyans lan, paske pèp ansyen alyans lan te resevwa lè sa a yon pretèks pou yo pa t chèche verite a ankò. Lè sa a, tan eprè v la te kòmanse pou “vyèj” yo nan dènye jou yo, paske eprè v pèp ansyen alyans lan, ki te kòmanse avèk desandan zanj lan, te fini nan premye desepsyon an. Konsa, eprè v sila yo ki reprezante kòm vyèj yo te kòmanse, e pwosesis eprè v sa a pral finalman fè parèt si vyèj yo swa san konprann, swa saj.

Ant de premye desepsyon an ak dènye a, gen mesaj Kri a a Minwi a. Tèm mesaj Kri a a Minwi a pou Millerit yo se te “tan”, epi tèm mesaj Kri a a Minwi a nan dènye jou yo se “Islam”. Nan rèv Miller la, yo reveye l avèk yon rèl (kri), epi nan moman sa a, bijou li yo klere dis fwa pi fò pase jan yo te konn klere anvan. Bijou ki sou tablo yo, ki idantifye dirèkteman yon prediksyon pou dènye jou yo, se Islam ak jijman ankèt la. Konsa, eprè v “mesaj” Kri a a Minwi a ak “eksperyans” jijman ankèt la reprezante a, se pa pou ansyen pèp alyans lan, men pou sila yo ki deklare yo se dènye vyèj yo.

Ilustrasyon ki pwodui lè yo mete toude tablo yo ansanm, e ki idantifye istwa a depi premye dezapwentman an rive jouk dènye a, montre ke nan tan lè “istwa kache” Sèt Loraj yo ap dewoule, dènye travay jijman ankèt la ap akonpli. Travay final sa a se poze sele sou san karannkat mil yo, e li fèt pandan “tan twoub” Danyèl nèf la, pandan nasyon yo ap fache nan Revelasyon onz, pandan yo kenbe “kat van” yo nan Revelasyon chapit sèt la, pandan “yo fè van brital la rete nan jou van lès la,” nan Ezayi chapit vennsèt la, ak pandan yo kenbe an fren “chwal anraje a k ap chèche kase kòd li pou pote lanmò ak destriksyon” sou lemonn. Tout temwen pwofetik sa yo reprezante Islam twazyèm Malè a, jan sa parèt sou tablo sakre yo.

Twa eleman prensipal yo nan de tablo sakre Abakik yo, ki espesyalman ap trete evènman ki te toujou nan lavni apre piblikasyon tablo yo, se sele san karannkat mil yo, Islam, ak akonplisman parabòl dis vyèj yo. Tablo yo idantifye yon pwosesis tès ak sele ni pou yon “eksperyans” ni pou yon “mesaj.” Eksperyans ki nesèsè pou yon vyèj sòt se “Kris nan nou, espwa glwa a”, ki reprezante pèfeksyon san karannkat mil yo reprezante a.

Menm mistè ki te kache depi tout tan ak depi nan tout jenerasyon, men ki kounye a revele bay sen li yo; se yo menm Bondye te vle fè konnen ki richès laglwa mistè sa a genyen pami moun lòt nasyon yo; sa vle di, Kris la nan nou, espwa laglwa a. Se li menm nou anonse, pandan n ap avèti tout moun epi n ap anseye tout moun avèk tout sajès, pou nou ka prezante tout moun pafè nan Kris Jezi. Kolosyen 1:26–28.

San karant-kat mil yo reprezante kòm yon gwoup moun ki soti nan yon “kaptivite”. Kaptivite ki reprezante dirèkteman nan liv Revelasyon an se kaptivite lè yon moun mouri nan lari a pandan twa jou edmi, jan sa reprezante nan Revelasyon chapit onz. Kaptivite yon lanmò senbolik reprezante “sèt tan” Levitik vennsis yo, epi kaptivite sa a mande manifestasyon repantans lan, jan lapriyè Danyèl la montre sa nan chapit nèf.

Lè zo sèch mò yo retounen vin gen lavi, yo imedyatman leve yo kòm yon “bandwòl”. Nan lanmò yo, yo te san Kris andedan yo, espwa laglwa a. Yon pati nan repantans yo te dwe genyen se te rekonesans yo ke yo te mache an opozisyon ak Bondye, e ke Bondye te mache an opozisyon ak yo. Lè yo satisfè egzijans yo jan yo idantifye pwofetikman, Kris la Lè sa a “vini sanzatann nan tanp Li”, epi yo rive nan “eksperyans” ki nesèsè pou yon moun vin yon manm nan bandwòl la ki Lè sa a leve.

“Eksperyans” ki ilistre lè yo mete de tablo yo ansanm nan, se dènye travay Kris la nan tanp ki nan syèl la ki reyalize li. “Eksperyans” sa a reprezante pa vizyon “mareh” la, ki se vizyon “aparans” lan. “Mesaj” ki nesèsè a se vizyon “chazon” an, sa vle di vizyon istwa pwofetik la. “Mesaj” sa a idantifye kòm mesaj jijman Bondye ki prèt pou tonbe sou yon mond rebèl, yon jijman Islam twazyèm Malè a pote sou li.

Nan ane 1856, Seyè a t ap chèche fini rebati Jerizalèm esprityèl la nan Advantis la. Anba arive twa zanj yo depi 1798 rive 1844, tanp Millerit la te bati sou fondasyon yo, sa ki te reprezante kòm “bijou” nan rèv Miller la, menm jan sa te reprezante pa verite pwofetik yo sou de tablo pyonye yo (1843 ak 1850) ki te akonpli chapit de Abakik la. Apre sa, Li te mennen pèp Li a pou leve miray lalwa saba setyèm jou Li a, epi Li te fè yo retounen sou “ansyen chemen” Izrayèl tan lontan an pou fini travay “lari pou mache ladan l” la. MEN, ansyen chemen an te gen ladan yon doktrin, yon pwofesi, ki te fèt pou teste yo epi separe yo. Nan ane 1863, Advantis la te echwe tès “sèt fwa” yo, epi li te kòmanse moute desann nan dezè Lawodise a.

22 oktòb 1844 la tipifye lwa dimanch ki pral vini byento a, epi nan moman lwa dimanch lan, travay la pral akonpli, jan karantnèf ane pou fin bati lari a ak miray la nan tan twoub yo te reprezante l, jan Danyèl idantifye sa.

Konnen sa, e konprann sa byen: depi lè lòd la va soti pou restore epi rebati Jerizalèm, jouk rive sou Mesi a, Prens lan, va gen sèt semèn ak swasantde semèn; lari a va rebati ankò, ak miray la tou, menm nan tan detrès. Danyèl 9:25

Tout pwofèt yo dakò youn ak lòt, epi “tan twoub yo” nan Danyèl la idantifye tou nan pasaj ki soti nan Early Writings la ke nou te ap konsidere a.

“Lè sa a, pandan travay delivrans lan ap rive nan fèmte li, twoub pral vini sou tè a, e nasyon yo pral fache, men yo pral kenbe anba kontwòl pou yo pa anpeche travay twazyèm zanj lan. Lè sa a, ‘dènye lapli a,’ oswa rafrechisman ki soti nan prezans Seyè a, pral vini pou bay fòs ak vwa fò twazyèm zanj lan, epi pou prepare sen yo pou yo kanpe nan peryòd lè sèt dènye kalamite yo pral vide.” Early Writings, 85.

N ap kontinye etid sa a nan atik ki vin apre a.

“Toujou osi lontan ke bann ki fer profesyon laverite pe servi Satan, son lombre infernal pou koup zot vizyon lor Bondye ek lesiel. Zot pou kouma bann ki finn perdi zot premie lamour. Zot pa kapav konsider realite eternel. Se ki Bondye finn prepare pou nou reprezentan dan Zakari, sapit 3 ek 4, ek 4:12–14: ‘E mo ti reponn ankò, mo ti dir li: Ki sa de brans zoliv la ete ki, atraver sa de tuyau an-or la, pe vide sa delwil an-or depi zotmem? E li ti reponn mwa, li ti dir:

Eski to pa kone ki zot ete? E mo ti dir: Non, mo Segner. Alor li ti dir: Sa se bann de swazir-enn par lonksion, ki debout kot Segner tou later.”

“Seyè a plen ak resous. Li pa manke okenn mwayen. Se poutèt mank lafwa nou, atachman nou ak tè a, pawòl san valè nou yo, enkredilite nou, jan sa parèt nan konvèsasyon nou, ki fè lonbraj fènwa rasanble bò kote nou. Kris la pa revele ni nan pawòl ni nan karaktè kòm Sila a ki nèt ale dezirab, e ki pi gran pami dimil. Lè nanm nan kontante l leve tèt li nan vanite, Lespri Seyè a ka fè trè piti pou li. Vizyon kout nou an wè lonbraj la, men li pa ka wè laglwa ki pi lwen an. Zanj yo ap kenbe kat van yo, ki reprezante tankou yon chwal kòlè ki ap chèche lage kò li epi kouri sou tout fas tè a, pote destriksyon ak lanmò sou chemen li.”

“Èske n ap dòmi sou menm bò fwontyè mond etènèl la? Èske n ap vin lou, frèt, epi mouri? O, si nou te kapab genyen nan legliz nou yo Lespri ak souf Bondye soufle nan pèp Li a, pou yo ta kanpe sou pye yo epi viv. Nou bezwen wè chemen an etwat, epi pòtay la sere. Men, lè nou pase nan pòtay sere a, lajè li pa gen limit.” Manuscript Releases, volume 20, 217.